

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

3. lékařská fakulta - Univerzita Karlova v Praze

Autor práce:	Bc. Pavla Regnerová
Vedoucí práce:	MUDr. Tereza Pinkasová
Název práce:	Morální distres v ordinaci dentální hygienistky
Autor posudku: (jméno, příjmení, zaměstnavatel, kontakt – e-mail, telefon):	MUDr. Tereza Pinkasová Ústav etiky a humanitních studií, 3. lékařská fakulta, Univerzita Karlova e-mail: tereza.pinkasova@lf3.cuni.cz Tel.: +420 739 110 927
	<i>vedoucí práce</i>

Body

V hodnocení využijte slovní vyjádření s respektováním charakteru a zaměření práce 0-4

1 Aktuálnost problematiky, originalita práce

2

Fenomén morálního distresu ve zdravotnictví je zásadním a aktuálně zkoumaným tématem v českém i zahraničním výzkumu v oblasti etiky a psychologie.

Autorka zpracovává problematiku morálního distresu v dentální hygieně – dle nám dostupných informací – jako první v České republice.

Práce měla potenciál propojit témata etiky, psychologie a dentální hygieny, a přinést tak jistou originalitu uchopení problematiky morálního distresu, alespoň v rámci české literatury. V práci však autorka, i přes připomínky v průběhu vzniku práce, zpracovává téměř výhradně psychologickou stránku morálního distresu, jež je v rámci bakalářských a diplomových prací již bohatě zpracována. Autorka některé tyto kvalifikační práce cituje, ale zároveň se v nich inspiroje i ve výběru dalších zdrojů, čímž znehodnocuje svou vlastní rešeršní práci.

2 Samostatnost zpracování, pohled autora do problematiky, práce s literaturou a přehled domácích i zahraničních literárních pramenů

2

Vzhledem k interdisciplinárnímu charakteru (dentální hygiena – etika – psychologie) by práce potřebovala více času a rozvahy pro získání kvalitnějšího vhledu do problematiky, následného stanovení hypotéz a možnosti samostatnějšího zpracování včetně dohledání relevantních zdrojů.

Autorka čerpá z obdobných zdrojů jako již zpracované kvalifikační práce na stejné téma a i přes opakovaná doporučení a zaslání konkrétních relevantních a aktuálních titulů ani jeden z těchto nevyužívá:

- K. Jones-Bonofiglio: *Health Care Ethics through the Lens of Moral Distress*, Springer, 2020;
- C.M. Ulrich and Ch. Grady: *Moral Distress in the Health Professions*, Springer, 2018;
- A. McAninch: *Moral Distress, Moral Injury, and Moral Luck*, Taylor and Francis – The American Journal of Bioethics, 2016;
- E. Frezza: *The Moral Distress Syndrome Affecting Physicians*, Routledge, 2021.

V přehledu literatury je pod čísly 4 a 25 uveden stejný zdroj, přičemž zdroj č. 4 je citován chybně (neexistující časopis).

Hojně citovaný zdroj č. 29 není bakalářská práce, jak autorka uvádí, ale diplomová práce.

V podkapitole *Způsoby zvládání morálního distresu* je omylem citován autor pod nadpisem.

Samostatné zvládnutí odborného problému, zpracování získaných údajů, odborného textu

Teoretická část práce vhodně popisuje problematiku morálního distresu a profesi dentální hygienistky. Pro lepší propojení těchto témat by bylo potřeba zařadit (autorce opakovaně doporučované) zpracování z pohledu etiky (morálka a jednání člověka, svoboda, odpovědnost, etické principy) a vztáhnout toto k prožívání morálního distresu u dentálních hygienistek.

Příliš malá pozornost je věnována důležité otázce prevence morálního distresu.

V praktické části autorka zachází se získanými daty správně. Výsledky zobrazuje v grafech a vyjádření respondentů zařazuje jako přímé citace. V diskuzi autorka správně posuzuje reprezentativnost vzorku a vztahuje výsledky ke stanoveným hypotézám.

V textu se vyskytují ojedinělé problémy, jež by potřebovaly korekturu. Jedná se o:

- nedovysvětlené pojmy a odkazy, např. *morální reziduum* (str. 7), *vzdělávání a koučování, které může morální jednání usnadnit* (str. 15), *etická vnitřní újma* (str. 52);
- upřesnění rozdílu mezi způsoby a strategiemi morálního distresu (kapitola *Způsoby zvládnání morálního distresu*, str. 14);
- nedostatečně obhájená rozporuplná tvrzení: „*Morální distres sám o sobě je zcela negativní jev.*” (str. 52) a „*V jednotlivých případech však morální distres nemusí představovat pouze negativní jev.*” (str. 14);
- poznámky o samotném autorčině výzkumu v kapitole *Měření morálního distresu* (str. 15-16). (Tyto patří až do praktické části, kapitola *Metodika práce.*)

4 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy

Formální zpracování je vyhovující.

Práce obsahuje jednotlivé nepřesnosti, např. str. 7: pojem *lidská etika* (nepoužívá se).

Práce obsahuje překlepy a vynechávky, včetně chybějících mezer, např.:

- str. 8: „*distres vznikající, když je jedinec jednat proti svým etickým přesvědčením kvůli nařízení instituce*”
- str. 9: „*porozumět příčinách neboli determinantům*”
- str. 9: „*Mezi determinanty vnitřní sociologické je potom řazena především pohlaví jedince.*”
- str. 21: „*Systémová zdroje zátěže*”
- str. 26: „*Sběru se celkem zúčastnila 41 osob.*”

Stylisticky práce vykazuje lehké nedostatky v naplnění charakteru vědeckého textu.

Rozsah práce je adekvátní.

Větší počet citací v textu by měl být zahrnut do jedné závorky, nikoliv odděleně, jako je tomu např. na str. 9: [4][11; 12], na str. 13: [26][27][17] a i na mnohých dalších místech.

Kapitoly *Kompetence dentální hygienistky a legislativa* a *Etický kodex dentální hygienistky* ve velké míře přejímají texty vyhlášek, resp. kodexu. Vhodnější by proto bylo tyto dokumenty vložit do přílohy, aby zbytečně nezvětšovaly rozsah samotného textu práce.

Poznámky,
doplňky
posuzovatele:

Otázky k
obhajobě:

Jaké jsou možnosti prevence morálního distresu v ordinaci dentální
hygienistky?

Jaký význam má etické jednání v praxi dentální hygienistky?

Hodnocení celkem:

Doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace práce:

Velmi dobře.

Datum:

4. června 2024

Podpis:

Doporučená klasifikace celkového hodnocení

Poznámka

BODY

KLASIFIKACE

13 a více	Výborně	Minimálně dva body v každé položce
9 až 12	Velmi dobře	Minimálně jeden bod v každé položce
6 až 8	Dobře	Maximálně možná jedna "nulová" položka
5 a méně	Nevyhověl	Více jak jedna "nulová" položka